

Utbildningsinspektion i Klinteskolan, förskoleklass och grundskola årskurs 1–9

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av resultaten.....	3
Bedömning av genomförandet.....	6
Bedömning av förutsättningarna	10

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Klinteskolan den 6–8 november 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid nästa inspektionstillfälle. Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Gotlands kommun och Klinteskolan, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Klinteskolan intervjuades rektorerna, personal, elever samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i förskoleklasserna, grundskolans samtliga årskurser och förde också informella samtal med lärare och elever. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen. Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Klinteskolan	Antal barn/elever
Förskoleklass	13
Grundskola	385

Ovanstående siffror är skolans egna från november 2007. Utbildningen vid Klinteskolan omfattar förskoleklass och grundskola årskurs 1–9 med en rektor. Inspektionen avser förskoleklass och grundskola årskurserna 1–9. Kommunens ansvarstagande för förskoleverksamhet och skolbarnsomsorgen behandlas i en separat rapport.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Klinteskolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Resultaten på de nationella ämnesproven är låga i förhållande till de nationella målen för årskurs 5 i engelska, svenska och matematik. I övriga ämnen finns inga sammanställningar av kunskapsresultaten i årskurserna 1–7. Inspektörerna bedömer att arbetet i årskurs 7–9 med att ge eleverna förutsättningar att nå utbildningsmålen behöver förbättras. Elevernas möjligheter till inflytande över utbildningen bör stärkas liksom deras kännedom om målen för utbildningen. Med hänsyn till de förbättringsområden som framkommer i rapporten bör rektorns pedagogiska ledarskap samt rektorns förtrogenhet med de nationella styrdokumenterna förbättras.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Klinteskolan gör inte någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskaper i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen (4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 2.8 läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).
- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever, 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan).
- Eleverna ges inte den garanterade undervisningstid som de har rätt till (2 kap. 3 § grundskoleförordningen och bilaga 3 till skollagen).
- Särskilt stöd ges inte till alla elever som behöver det (4 kap. 1 § skollagen, 5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Beslut om anpassad studiegång för elever i särskild undervisningsgrupp fattas inte i enlighet med förordningens krav (5 kap. 10 § grundskoleförordningen).
- Betyg sätts inte i enlighet med förordningens krav (7 kap. 8 § grundskoleförordningen).

- Skriftliga omdömen saknas för elever som i slutet av nionde skolåret inte nått upp till målen och därmed saknar betyg i ett ämne eller ämnesblock (7 kap. 9 § grundskoleförordningen).
- Kvalitetsredovisningen utarbetas inte under medverkan av elever (4 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).
- Utbildningen är inte avgiftsfri (4 kap. 4 § skollagen).
- Elevers val anordnas inte i enlighet med förordningens krav i årskurserna 1–5 och vid resursskolan Klivet (2 kap. 19–20 §§ grundskoleförordningen).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolan bör ytterligare fördjupa analysen av kunskapsresultaten i alla ämnen och intensifiera arbetet med att ge eleverna förbättrade kunskaper.
- Rektorn bör förbättra arbetet med att ge alla elever, oberoende av lärare, möjligheter att utöva ett verkligt inflytande i undervisningssituationen.
- Skolan bör förbättra arbetet med värdegrundsfrågor och rektorns ansvar i detta arbete bör förstärkas avseende uppföljning och utvärdering av arbetet.
- Skolan bör förbättra sitt arbete med att utveckla de undervisningskvaliteter som läroplanen anger.
- Skolans arbete med de individuella utvecklingsplanerna bör förbättras.
- Skolans uppföljning och utvärdering av vidtagna stödinsatser bör förbättras.
- Åtgärdsprogrammen bör utvecklas till att mer konkret beskriva de insatser som skolan ämnar stödja eleven med.
- Skolan bör i högre utsträckning sätta elevernas utveckling i relation till de nationella målen vid utvecklingssamtalen.
- Rektorernas pedagogiska ledning bör förbättras.
- Skolan bör förbättra tillgången till lärare med utbildning i alla ämnen så att eleverna ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.
- Rektorns och personalens kännedom om gällande föreskrifter bör förbättras.
- Eleverna i årskurserna 1–6 bör ges förutsättningar att använda datorer i högre utsträckning.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen och de nationella kursplanerna.

Kunskaper

Vid Klinteskolan arbetar förskoleklassernas lärare medvetet med att förbereda barnen för vidare skolgång. Barnens utveckling och lärande bedöms av personalen genom iakttagelser och samtal dels med barnen i grupp, dels enskilt. Personalen för samtal om barnens lärande och utveckling inom arbetslagen men samtal sker också tillsammans med föräldrarna.

Med utgångspunkt i vad som framkommer i inspektionen bedömer inspektörerna att barnen i förskoleklasserna ges goda förutsättningar att utvecklas i den riktning som målen för skolformen anger.

Tabell 1, Nationella ämnesprov för årskurs 5 i Klinteskolan. Tabellen anger andelen elever i procent som enligt skolans bedömning uppnått målen för proven.

	2005	2006	2007
Engelska	78	71	83
Matematik	70	84	80
Svenska	88	85	88

Källa: Skolans kvalitetsredovisningar

Resultaten på de nationella ämnesproven i engelska, matematik och svenska för årskurs 5 bygger på uppgifter från skolans kvalitetsredovisningar. Inspektionen visar att Klinteskolan har system för att på individuell nivå följa elevernas kunskapsutveckling, dock inte i alla ämnen och inte alltid i förhållande till de nationella målen. På skolnivå, utöver resultaten från de nationella ämnesproven, finns ingen samlad bild av hur stor andel av eleverna som uppnår de nationella målen i årskurs 5 i alla ämnen. Inspektörerna bedömer att Klinteskolan måste förbättra arbetet med uppföljning och utvärdering av det samlade resultatet av elevernas kunskaper i förhållande till kursplanernas mål att uppnå i årskurs 5 och att rektorns roll i detta arbete är viktig. I detta sammanhang bör även elevernas kunskapsresultat i de lägre årskurserna utvärderas systematiskt och eventuella skillnader i resultat mellan pojkar och flickor analyseras.

Enligt nationell statistik visar resultatet av de nationella ämnesproven i årskurs 9 att 3,5 procent av eleverna inte nådde målen i engelska, 19,4 procent i matematik och 10,6 procent i svenska vårterminen 2006. Dessa resultat återspeglar inte de betyg som eleverna fick i slutbetygen vårterminen 2006. I sitt slutbetyg i engelska nådde 13,5 procent av eleverna inte målen, i matematik var motsvarande förhållande att 12,2 procent av eleverna inte målen samt i svenska är det 6,8 procent av eleverna som inte nådde målen i sitt slutbetyg. I inspektionen framkommer att någon analys av förhållandet mellan slutbetyg och ämnesprov inte gjorts som ett underlag för att säkerställa en rättssäker betygssättning. Inspektörerna bedömer därför att skolan bör fördjupa sin analys av resultaten och intensifiera det fortsatta arbetet med att ge eleverna förbättrade kunskaper.

Tabell 2, Slutbetyg i Klinteskolan år 2006 och 2007 enligt statistik från barn- och utbildningsförvaltningen och Skolverket

	Klinteskolan		Kommunen		Riket	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Meritvärde	196,8	197	198,8	197	206,8	
Andel (%) med fullständigt slutbetyg	71,3	76	76,0	76	76,0	
Andel (%) behöriga till nationellt program	85,1	85	88,2	87,2	89,5	

Av tabellen framgår att betygsresultaten i Klinteskolan 7–9 generellt sett varit lägre än i riket. Rektorn och lärarna är medvetna om de låga kunskapsresultaten och diskussioner förs om vilka åtgärder som måste vidtas.

I intervjuer med lärarna och rektorn framkommer dock att det inte sker några analyser av orsaker till de låga kunskapsresultaten i de olika ämnena. Inspektörerna bedömer att skolan bör fördjupa sin analys av resultaten och intensifiera arbetet med att ge eleverna förbättrade kunskaper.

Enligt läroplanen ska skolan sträva efter att eleverna tar ett allt större ansvar för sitt arbete i skolan. För att detta ska vara möjligt krävs att målen för de olika ämnena är kända för eleverna. Vid utvecklingssamtal och i det dagliga arbetet informeras eleverna i varierande omfattning om kunskapsmålen. I samband med lektionsbesöken ser inspektörerna exempel på hur lärarna informerar eleverna om kunskapsmålen och i samtal med dem bekräftas att de får information om målen i samtliga ämnen. Inspektörerna bedömer att skolan ger eleverna förutsättningar att få kännedom om målen för utbildningen.

Normer och värden

I skolans uppdrag ingår, enligt läroplanen, att aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i praktisk vardaglig handling. Resultaten av detta arbete är särskilt svåra att mäta och incitament i form av bland annat betyg saknas. Likafullt har rektor ett ansvar, även på detta område, för skolans resultat. Det ställer krav på att kontinuerligt och systematiskt skaffa en bild av hur eleverna utvecklas i riktning mot läroplanens mål rörande normer och värden och av hur framgångsrika skolans insatser är för denna utveckling.

Resultat från den visar att eleverna generellt trivs och är trygga i sin skola. Överlag möter inspektörerna elever som bekräftar detta och de visar varandra respekt och tar ansvar för varandras trivsel. Samtliga intervjuade uppger att personalen vidtar åtgärder om kränkningar sker.

Klinteskolan saknar till stor del systematiska bedömningar av måluppfyllelsen på ovan nämnda område. Vissa enkätundersökningar genomförs dock med närliggande frågeställningar. Bland annat visar en enkätundersökning för år 2005/06 i tre årskurser att 10 procent av eleverna i årskurs 3, 4 procent i årskurs 5 samt 12 procent i årskurs 8 inte känner sig trygga i skolan. Rektorn och lärarna bekräftar att det finns elever som inte känner sig trygga i skolan men att skolan arbetar aktivt för att förbättra elevernas trygghet. Vidare framkommer i lärarintervjuerna också att enskilda lärare genomför årliga enkätundersökningar inom detta område men att resultaten av dessa inte sammanförs i ett övergripande skolperspektiv som underlag för fortsatt utvecklingsarbete. Inspektörerna bedömer att rektorns ansvarstagande i detta arbete bör förstärkas avseende uppföljning och utvärdering av arbetet.

Verksamheten i skolan ska vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Undervisningen ska bedrivas i demokratiska arbetsformer och utveckla elevernas förmåga och vilja att ta personligt ansvar och att aktivt delta i samhällslivet. Lärarna ska se till att alla elever, oavsett kön och social och kulturell bakgrund, får ett verkligt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen. Rektorn ska särskilt verka för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas. I intervjuer och observationer framkommer att det är i skiftande omfattning som eleverna bereds tillfälle till verkligt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll

i undervisningen. Inspektörerna ser goda exempel på delaktighet men oftast är det läraren som bestämmer innehåll och arbetssätt i undervisningen och graden av delaktighet är olika för olika elevgrupper. Inspektörerna ser också att det i stor utsträckning är läroböckerna som styr undervisningens innehåll. Inspektörerna bedömer att rektorn bör förbättra arbetet med att ge alla elever, oberoende av lärare, möjligheter att utöva ett verkligt inflytande i undervisningssituationen.

De nationella bestämmelserna om hur skolan ska organisera strukturer för elevernas kollektiva inflytande är få, men i en klass eller undervisningsgrupp i grundskolan ska eleverna ges tillfälle att tillsammans med läraren behandla frågor som är av gemensamt intresse för eleverna. Utformningen av verksamheten ska anges i arbetsplanen. I inspektionen framkommer att Klinteskolans arbete med elevernas kollektiva inflytande inte finns redovisat i skolans arbetsplan. I intervjuer med elever berättar de att klassråd och elevråd fungerar väl och att deras åsikter respekteras men att det oftast är frågor av praktisk karaktär där de ges delaktighet i besluten. Eleverna nämner dock att det är elevrådet som reviderat skolans ordningsregler och att alla elever har varit delaktiga i denna process. Inspektörerna bedömer att skolan har bra former för elevernas kollektiva inflytande.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

Läroplanen anger att alla som arbetar i skolan ska medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen, i sin verksamhet bidra till att skolan präglas av solidaritet mellan människor, aktivt motverka trakasserier och förtryck av individer eller grupper och visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt. I inspektionen framkommer att skolan arbetar med normer och värden men att det skiljer sig åt mellan lärarna hur och i vilken omfattning som arbetet med värdegrundsfrågor sker. I intervjuer med elever framkommer att dessa frågor lyfts upp till diskussion när något har hänt och inte som en integrerad del av undervisningen i varje ämne som läroplanen förutsätter. Inspektörerna bedömer att arbetet med värdegrundsfrågor bör utvecklas vid Klinteskolan.

Enligt en särskild lag råder det ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Lagens ändamål är att främja barn och elevers rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. En likabehandlingsplan ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. En likabehandlingsplan finns upprättad vid skolan och inspektörerna note-

rar att planen i många avseenden motsvarar författningarnas krav men inte är verksamhetsspecifik samt saknar en aktuell kartläggning av verksamheternas förebyggande åtgärder utifrån diskrimineringsgrunderna.

Rutiner för akuta åtgärder vid situationer av kränkande behandling saknas också. Elever har heller inte varit delaktiga i framtagandet av likabehandlingsplanen, vilket är ett krav enligt en särskild förordning därom. Inspektörerna bedömer att skolans likabehandlingsplan inte uppfyller de krav som ställs på en sådan. Detta måste åtgärdas. Rektorn måste också säkerställa elevernas delaktighet.

Det är rektorns ansvar att se till att det finns ordningsregler på skolan. Dessa ska vara anpassade efter varje skolas unika behov. Reglerna ska tas fram tillsammans med lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare. Det är viktigt att ordningsreglerna diskuteras regelbundet och att eleverna är med och formulerar vad som ska gälla på just deras skola. Reglerna är också kända av föräldrarna. Inspektörerna bedömer att skolans arbete med ordningsreglerna är bra.

Enligt läroplanen ska skolan samarbeta med vårdnadshavare för att utveckla skolans innehåll och verksamhet. I inspektionen framkommer att det sker samverkan mellan hemmen och skolan, främst i form av föräldramöte, utvecklingssamtal, lärandeböcker (en form av kontaktbok) samt veckobrev. Det finns ett så kallat skolråd för samverkan med elevernas vårdnadshavare. Inspektörerna bedömer att skolan har former för samverkan med föräldrarna.

Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen

Av läroplanen framgår bl.a. att skolan ska sträva efter att varje elev lär sig diskutera, argumentera och använda sina kunskaper som redskap för att formulera och pröva antaganden och lösa problem samt att reflektera över erfarenheter och kritiskt granska och värdera påståenden och förhållanden. Klassrumsbesök och intervjuer visar att organiseringen av undervisningen i många fall ger eleverna möjligheter att arbeta för att uppnå de olika former av kunskaper som läroplanen beskriver. Inspektörerna ser exempel på sådan undervisning där eleverna får tydliga målbeskrivningar, planeringsunderlag och kravnivåer samt goda möjligheterna till inflytande och ansvar. Graden av läroplansanknytning i undervisningen tycks dock vara lärar- och ämnesberoende och inte alltid ske utifrån läroplanens kunskapssyn. Utifrån spontana samtal med personalen, observationer och lärarintervjuer kan inspektörerna inte urskilja någon gemensam kunskapssyn och syn på lärandet inom skolans verksamheter. Former för gemensamma diskussioner kring synen på kunskap och lärande saknas också. Med utgångspunkt i ovanstående bedömer inspektörerna att rektorn bör förbättra arbetet med att utveckla de undervisningskvaliteter som läroplanen anger och skapa former för gemensamma diskussioner samt vidta åtgärder för att få en gemensam syn på kunskap och lärande för hela skolans olika verksamheter.

I grundskoleförordningen framgår att den undervisningstid som eleverna har rätt till, den garanterade undervisningstiden, är det arbete som planerats av lärare och elever tillsammans och som genomförs under lärarens ledning. I inspektionen framkommer att eleverna har två så kallade hemstudiedagar per termin då lärarna planerar och utvärderar utvecklingssamtalen. Eleverna är inte i skolan under dessa dagar utan får arbetsuppgifter som ska utföras i hemmet och senare redovisas. I intervjuer med föräldrar framkommer att de tycker att det är svårt att under dessa dagar stödja sina barn i deras arbete och att de känner att de får ett för stort ansvar i sitt barns skolarbete dessa dagar. Inspektörerna bedömer

att rektorn måste säkerställa att eleverna får den lärarledda undervisningstid som föreskrivs i författningarna.

Individanpassning och stöd

Det ställs krav på upprättande av en individuell utvecklingsplan för varje elev vid utvecklingssamtalet. Vid utvecklingssamtalet ska läraren i en framåtsyftande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Inspektörerna har tagit del av några exempel på individuella utvecklingsplaner. I planerna är långsiktiga och kortsiktiga mål hopslagna och blir därmed svåra att särskilja. Vidare beskrivs inte elevens utveckling utifrån läroplanens och kursplanernas mål och de mål som finns beskrivna bör ytterligare konkretiseras. Inspektörerna bedömer att arbetet med de individuella utvecklingsplanerna bör förbättras.

Läraren ska enligt läroplanen utgå från varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande, stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan, ge utrymme för elevens förmåga att själv skapa och använda olika uttrycksmedel, stimulera, handleda och ge särskilt stöd till elever som har svårigheter. I intervjuer och spontana samtal med personal samt vid lektionsbesök framkommer att skolan har rutiner för att upptäcka elever i behov av särskilt stöd. Orsakerna till elevernas behov av särskilt stöd analyseras genom olika former av utvärdering, utredningar och diskussioner i arbetslagen. Det framkommer dock i inspektionen att resultaten av vidtagna stödinsatser inte alltid följs upp som ett led i det fortsatta arbetet med att ge alla elever möjligheter att nå de nationella utbildningsmålen. Inspektörerna bedömer att skolans uppföljning och utvärdering av vidtagna stödinsatser bör förbättras.

I författningarna beskrivs att särskilt stöd ska ges till elever med behov av specialpedagogiska insatser. I intervjun med elevvårdsteamet och rektorn framkommer att det finns elever, framförallt i årskurserna 7–9, som inte får särskilt stöd i tillräcklig omfattning för att nå målen i undervisningen. Inspektörerna bedömer att särskilt stöd inte ges till alla elever som behöver det vilket måste åtgärdas.

Enligt grundskoleförordningen ska åtgärdsprogram upprättas för elever i behov av särskilt stöd. I inspektionen framkommer att det upprättas åtgärdsprogram i enlighet med förordningen men att de behöver utvecklas till att mer konkret beskriva de insatser som skolan avser stödja eleven med samt att uppsatta mål och åtgärder också ska vara möjliga att utvärdera. Inspektörerna bedömer att skolans åtgärdsprogram bör förbättras.

I Klinteskolans närhet finns en byggnad som inrymmer en särskild undervisningsgrupp, kallad Klivet, för elever i årskurserna 7-9. Arbetet sker i samverkan mellan skola och socialtjänst som ett projekt. Elever som placeras i denna särskilda undervisningsgrupp bedöms såväl ha studiesvårigheter som sociala problem. Eleverna placeras i undervisningsgruppen efter att det gjorts en social utredning, vilken de anställda på Klivet på grund av sekretess, inte får ta del av. Enligt personalen fungerar samarbetet inte med de sociala myndigheterna trots att en av i personalen är anställd av socialtjänsten. I intervjuer med eleverna på Klivet framkommer att de är medvetna om att de ska nå målen i alla ämnen. I inspektionen framkommer dock att undervisning inte sker i alla ämnen enligt kursplanerna, de får heller ingen undervisning i elevens val. Eleverna har en anpassning av sin studiegång i form av periodläsning då ett par ämnen inte läses

under denna period. Det finns inte några beslut om anpassad studiegång för eleverna.

Inspektörerna bedömer att eleverna ska erbjudas samtliga kursplaneämnen såvida eleverna inte har anpassad studiegång. Beslut om anpassad studiegång måste fattas i enlighet med författningarnas krav.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

Läraren ska enligt läroplanen utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn.

Klinteskolans samverkan och information till elevernas vårdnadshavare sker främst genom utvecklingssamtal vilka förbereds genom att elever och föräldrar får besvara frågor om elevens skolsituation. Information till hemmen sker också via telefon, brev eller e-post. De föräldrar som inspektörerna intervjuar uttrycker att de är nöjda med den information de får i förskoleklassen och årskurserna 1–6 och att personalen här är lätt att nå för ytterligare information. Föräldrar till elever i årskurserna 7–9 framför dock att det skiljer sig åt mellan arbetslag och mellan lärare i vilken omfattning de får information om sitt barns utveckling i skolan. Vidare framkommer att elevens utveckling inte alltid sätts i relation till de nationella målen. Inspektörerna bedömer att skolans samverkan med elevernas vårdnadshavare är god i de tidiga årskurserna men att skolan vid utvecklingssamtalen bör sätta elevernas utveckling i relation till de nationella målen i alla ämnen.

Enligt grundskoleförordningen ska ett betyg bestämmas med hjälp av de mål, som eleverna enligt de nationella kursplanerna ska ha uppnått i grundskolan, och de betygskriterier som har fastställts för ämnena och ämnesblocken. I inspektionen framkommer i samtal med elever, lärare och rektorn att det finns lokala betygskriterier i form av att ”komma i tid till lektionen”, ”plocka undan undervisningsmateriel efter avslutad lektion” etc. Vidare informerar eleverna inspektörerna om att det finns lärare på skolan som säger till dem att ”uppkäftighet sätter ner ett betyg”. Inspektörerna bedömer att rektorn måste åtgärda detta så att författningarnas krav avseende bedömning och betygssättning följs på skolan.

Om en elev inte når upp till målen i ett ämne eller ämnesblock i slutet av nionde skolåret och därmed saknar betyg i ett ämne ska skolan enligt grundskoleförordningen upprätta ett skriftligt omdöme. Av detta ska elevens kunskapsutveckling i ämnet framgå. Av de omdömen inspektörerna tagit del av framgår inte detta, vilket måste åtgärdas.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Enligt författningarna har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen. Varje skola ska årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen, utvärderingen och utvecklingen av verksamheten.

Vid skolan finns det en kvalitetsredovisning som innehåller några av skolans resultat samt förslag på åtgärder för ökad måluppfyllelse. Inspektörerna saknar dock en tydlig redovisning av vilka resultat som nåtts i relation till de nationella målen, analys av dessa resultat samt vilka åtgärder skolan avser att vidta för att förbättra resultaten. Personalen vid Klinteskolan är delaktig i arbetet via diskussioner i arbetsenheter. I intervjuer med föräldrar framkommer att de inte

varit delaktiga i arbetet med redovisningen, samt att den inte utarbetas under medverkan av eleverna vilket inte är förenligt med författningens krav.

Inspektörerna bedömer sammantaget att skolorna bör kvalitetsredovisning så att resultaten i förhållande till nationella mål liksom åtgärder för ökad måluppfyllelse tydliggörs. Redovisningen måste också utarbetas under medverkan av eleverna.

Ledning och intern kommunikation

Den som är rektor ska ha pedagogisk insikt, förvärvat genom utbildning och erfarenhet. Särskilt ska rektorn verka för att utbildningen utvecklas. Rektorn har en särställning när det gäller att garantera elevernas rättssäkerhet. För att utöva sitt ledarskap ska rektorn, enligt skollagen, hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan.

Vid inspektionen framkommer att personalen upplever en organisation vid skolan utan större oklarheter och att det finns en uttalad ansvarsfördelning inom skolledningen. Rektorn har god insikt i och är väl förtrogen med det arbete som utförs i förskoleklassen och årskurserna 1-6 men i samtalen med rektorn berättar hon att hon inte är förtrogen med arbetet i årskurserna 7-9. Rektorn bör också utveckla den pedagogiska ledningen på skolan då den enligt inspektörerna saknar sammanställningar av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Vidare behöver arbetet med värdegrundsfrågor förstärkas. Rektorn har också ett stort ansvar för att alla elever i behov av särskilt stöd ges det. Sammantaget och med hänsyn till de förbättringsområden som angivits bedömer inspektörerna att det pedagogiska ledarskapet bör utvecklas samt att rektorns förtrogenhet med årskurserna 7-9 bör förbättras.

I inspektionen framkommer att elevvårdens arbete bör förtydligas i årskurserna 7-9 samt för de skolor som lämnar elever till Klinteskolan i årskurs 6. Vidare framkommer att en tydligare ledning från rektorn, samt struktur i arbetet efterfrågas. Inspektörerna noterar detta och bedömer att rektorn kan förtydliga elevvårdsteamets roll.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som ska erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Tillgång till utbildning och information om utbildning

I grundskoleförordningen anges att ett visst antal timmar i timplanen ska innehålla elevens val som syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. Vid inspektionen framkommer att eleverna i Klinteskolans årskurs 1-6 inte erbjuds elevens val. Inspektörerna bedömer att detta måste åtgärdas.

Enligt skollagen ska utbildningen i grundskolan vara avgiftsfri för eleverna. De ska utan kostnad ha tillgång till böcker, skrivmateriel, verktyg och andra hjälpmedel som behövs för en tidsenlig utbildning. I verksamheten får dock förekomma enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna. I intervjuer och spontana samtal med elever framkommer att de som deltagit i en skolresa till Fårö fått välja mellan att betala 25 kronor/person för en tältnatt

eller 150 kronor/person för att bo i en stuga. Vidare framkommer att alla eleverna valde att äta på restaurang för cirka 80 kronor/person. Inspektörerna bedömer att avgifterna inte är i förenlighet med skollagen och bedömer att rektorn måste åtgärda detta.

Personal

Enligt skollagen ska skolans lärare ha en utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. I inspektionen framkommer att all ämnesundervisning inte bedrivs av lärare med utbildning i ämnet. I samtal med rektorn verifieras detta. Bland annat förekommer undervisning i engelska, trä- och metallslöjd samt biologi av lärare som inte har utbildning i dessa ämnen. Inspektörerna bedömer att detta bör åtgärdas.

Vid inspektionen framkommer att skollagen och personal inte har kunskap i vissa författningar som reglerar skolans verksamhet. Det gäller bland annat de författningar som reglerar skolans likabehandlingsplan och kvalitetsarbete, elevens val, skriftliga omdömen och skolans möjligheter att ta ut avgifter för verksamheten. Detta har, som framgår ovan, också medfört att skolan inte fullt ut bedriver sin verksamhet i enlighet med gällande styrdokument. Inspektörerna bedömer att rektorns och personalens kännedom om gällande föreskrifter bör förbättras.

Materiella resurser

Skolan har tillgång till böcker, datorer och annan pedagogisk utrustning, men i inspektionen framkommer att eleverna i årskurserna 1–6 ges få möjligheter att använda datorer i undervisningen. Inspektörerna bedömer att lokalerna och de materiella tillgångarna är bra men att eleverna i årskurserna 1–6 bör ges förutsättningar att använda datorer i undervisningen i högre omfattning.

Datum	Ort
2008-01-29	Stockholm

Stig Westlund
Tommy Bucht